

Rammesak og politiske signal til budsjettprosessen

Som tidligere Molde kommune har vært vant til fra tidligere år, ble det også i 2019 gjennomført en dialogprosess mellom politisk og administrativt nivå. På grunn av kommunereformen og etableringen av nye Molde kommune fra 1. januar 2020, var det fellesnemnda for nye Molde kommune som inntok den politiske rollen i dialogen. Dette varte til og med 3. dialogmøte og ble gjennomført i forlengelsen av fellesnemndas ordinære møter. Når kommunevalget var over, overtok formannskap for nye Molde kommune funksjonen som fellesnemnda tidligere hadde ivaretatt. Dialogmøtene ble gjennomført i forlengelsen av åpne formannskapsmøter med siste møte den 19. november.

Samlet ble det for året gjennomført 5 dialogmøter hvor følgende tema har blitt gitt særlig fokus:

- Møte 1 den 22. februar: tidligpresentasjon av noen av de utfordringer som konsolideringen av de tre kommunenes økonomi ville gi.
- Møte 2 den 20. mars: prosjektrådmannen la frem en egen sak som ble vedtatt av fellesnemnda og gav signaler og føringer til det videre administrative budsjettarbeidet.
- Møte 3 den 29. mai: kort orientering om konsekvensene av revidert nasjonalbudsjett 2019 og kommuneproposisjonen for 2020 for den nye kommunen.
- Møte 4 den 5. november: formannskapet for nye Molde kommune overtar fellesnemndas rolle som dialogpart. Dialogmøtet ble avlyst, men presentasjonen av de økonomiske konsekvensene forslaget til statsbudsjett for 2020 ville få for den nye kommunen, ble vedlagt protokollen fra formannskapsmøtet.
- Møte 5 den 19. november: presentasjon av kommunedirektørens foreløpige skisse til budsjett for 2020 og økonomiplan for perioden 2020–2023.

Foruten fellesnemndas og formannskapets faste medlemmer, deltok prosjektrådmannen/ kommunedirektøren og deler av hans stab i alle dialogmøtene. Hovedtillitsvalgte var også inviterte til å delta igjennom ordinær innkalling til fellesnemndas og formannskapets møter.

Med bakgrunn i denne dialogprosessen og igangsettingen av den administrative budsjettprosessen for 2020 i mai/juni 2019, ble rammesaken som tok for seg budsjetttrammene for 2020 og planperioden 2020–2023 lagt frem for fellesnemnda for nye Molde kommune til behandling den 18. september 2019.

Beregning av økonomiske rammer

Det vises til kapitlet om [statlige rammebetingelser](#) hvor kommunens inntektsforutsetninger hva gjelder statsbudsjettet er beskrevet. I dette kapitlet for rammebetingelser, beskrives de totale inntektsanslagene for Molde kommune. Med bakgrunn i disse totale inntektsanslagene, er det beregnet driftsrammer for den enkelte avdeling, sektor med underliggende enheter og kommunale foretak etter ny organisering etter etableringen av nye Molde kommune.

De økonomiske rammene for avdelinger, sektorer med underliggende enheter og kommunale foretak i 2020 er i hovedsak basert på de 3 kommunenes gjeldende økonomiplaners forutsetninger, rammesaken som ble behandlet og vedtatt i fellesnemnda den 18. september samt forslaget til statsbudsjett. Vedtatte endringer ved kommunenes budsjettrevisjoner i 2019, som også tok opp i seg endringer i revidert nasjonalbudsjett for 2019, er innarbeidet i rammene for 2020 i den grad det er naturlig at de videreføres. Rammesaken synliggjorde i liten grad behovet for økte rammer ute i avdelinger, enheter og foretak.

Kompensasjon for økte lønnsutgifter i 2020, ut over det som skal dekkes gjennom indeksregulering av avdelingenes/ sektorenes egne inntekter, er fordelt ut på avdelingenes/ sektorenes lønnsbudsjetter. Den totale økningen i lønnsutgifter er beregnet i samsvar med statsbudsjettets forutsetninger som tilsier en årslønnsvekst på 3,6 pst. fra 2019 til 2020.

Det er i rammene for 2020 budsjettert med varierende arbeidsgiveravgift avhengig av hva som gjelder for den enkelte kommune i 2019. Nettet kommune har en lavere sats enn Molde kommune, mens Midsund kommune har en annen ordning. Dagens ordninger skal videreføres i 2020. Arbeidsgivers andel av pensjonskostnaden i Molde kommunale pensjonskasse og KLP er budsjettert med 15,2 pst., og for pedagogisk personell budsjetteres det med 11,2 pst. pensjonskostnad i Statens Pensjonskasse. Det vises til eget avsnitt som omhandler [pensjoner](#).

Det er i rammene gitt kompensasjon for generell prisstigning fra 2019 til 2020 med 1,9 pst. på utvalgte arter, noe som er i samsvar med prisveksten i forslaget til statsbudsjett. Når anslaget for lønnsvekst er på 3,6 pst. tilsier dette en kommunal deflator for 2020 på 3,1 pst. i

samsvar med statsbudsjettets anslag.

Regjeringens forslag til skattevedtak, medfører en reduksjon i forhold til dagens skattøre med 0,45 pst. Skattøret blir derfor i budsjettet for 2020 justert ned til 11,10 pst. Med dette holdes skatteinntektenes andel av de totale frie inntektene fortsatt på cirka 40 pst.

I økonomiplanperioden er driftsnivået i de tre kommunene i 2019 i det alt vesentlige videreført i 2020, men korrigert for nye tiltak og kjente endringer i inntekter og utgifter

Inntektsforutsetninger ut over frie inntekter

De såkalte frie inntektene kommunen mottar i form av skatteinntekter og rammetilskudd, er i statsbudsjettet kompensert for forventet lønns- og prisvekst (deflatoren). Det aller meste av kommunens utgifter må justeres minst tilsvarende lønns- og prisveksten. Det er derfor en klar forutsetning at alle inntekter ut over de frie inntektene må justeres tilsvarende. Konsekvensen av ikke å gjøre dette er at prisen på tjenester med videre går ned. Avdelinger, sektorer og foretak forpliktes dermed til å sørge for at nødvendig indeksregulering av inntektene i form av betalingssatser med videre blir gjennomført.

Budsjettbalansering

	Budsjett 2020	Økonomiplan		
		2021	2022	2023
Driftsinntekter	-2 138 679	-2 087 487	-2 080 047	-2 070 690
Driftsutgifter	2 051 177	2 018 454	2 007 637	2 011 228
Brutto driftsresultat	-87 501	-69 033	-72 411	-59 462
Finansransaksjoner	79 807	82 987	84 229	86 377
Netto driftsresultat	-7 694	13 954	11 819	26 916
Avsetning og bruk av fond	7 694	-13 954	-11 819	-26 916
Resultat(udisponert)	0	0	0	0

Etter kommuneloven, skal det utarbeides et årsbudsjett og en økonomiplan i balanse. I dette ligger å synliggjøre de inntekter og utgifter kommunen genererer i løpet av perioden og ut ifra disse vise at kommunen har økonomiske muligheter til å gjennomføre planlagte oppgaver.

Molde kommune bør ha en langsiktig strategi for å bygge opp reserver for å takle uforutsette hendelser i driften og for å ha egenkapital til investeringer. Kommunestyrene i kommunene Midsund, Molde og Nesset har gjennom intensjonsavtalen som ligger til grunn for sammenslåingen av de tre kommunene, vedtatt en slik langsiktig strategi. At målsettingene ikke nås i den kommende planperioden slik det ser ut ved inngangen til 2020, betyr bare at arbeidet for å nå disse langsiktige målene må intensiveres. Det ligger fortsatt en stor økonomisk utfordring i å begrense merforbruket i regnskapene til kommunene Midsund, Molde og Nesset for 2019. At merforbruket i kommunene Molde og Nesset kan dekkes gjennom reduserte avsetninger eller bruk av disposisjonsfond er et kortsiktig tiltak som ikke løser de langsiktige økonomiske utfordringene.

Netto driftsresultat er den primære indikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Indikatoren er lett å tolke i og med at negativt netto driftsresultat innebærer at formuen reduseres. Et netto driftsresultat lik null, vil også over tid redusere kommunens formue i den forstand at en økende andel av realkapitalen etter hvert vil bli lånefinansiert. Samtidig vil det være viktig å vurdere utviklingen i netto driftsresultat over en periode på flere år. Teknisk Beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi har beregnet hva netto driftsresultat bør utgjøre i pst. av totale driftsinntekter. Utvalgets beregninger indikerer at netto driftsresultat i primærkommunene bør utgjøre minst 1,75 pst. av totale driftsinntekter i kommunene dersom kommunesektorens formue skal bevares. Et positivt resultat i denne størrelsesorden er nødvendig for å oppnå en sunn og god økonomi over tid. Et slikt resultat har som mål at kommunen kan egenfinansiere en større del av sine investeringer og bedre møte svingninger og uforutsette hendelser i årene som kommer. Dette vil si at Molde kommune bør ha et positivt netto driftsresultat på cirka 43,8 mill. kroner i 2020. I kommunedirektørens budsjettsskisse for 2020 er netto driftsresultat på 3,7 mill. kroner eller 0,15 pst. Målsetting i intensjonsavtalen for nye Molde kommune er et netto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter på 2,0 pst. med en langsiktig målsetning på 3,0 pst.

Utfordringene for nye Molde kommune etter etableringen 1. januar 2020 er mange og store. Endring i kommuneloven påfører den nye kommunen betydelig økning i avdragsutgifter. I det etterfølgende nevnes de største utfordringene som Molde kommune må hankses med 2020 og som vil kunne bety betydelige merutgifter for kommunen.

- Utskrivningsklare pasienter har påført kommunen store budsjettoverskridelser de siste årene. I budsjetttrammene for 2020 og kommende planperiode, er budsjettpostene til kommunene Midsund, Molde og Nesset videreført på samme nivå som for 2019. Oppholdsbetaling til helseforetaket har variert gjennom de senere årene og har sannsynligvis også ført til økte utgifter i det kommunale mottaksapparatet. Eventuelle innsparinger overfor helseforetaket må derfor ses i sammenheng med utgiftene kommunen blir påført ved tidligutskrivning fra spesialisthelsetjenesten.
- Overføring av skatteinnkrevningen fra kommunene til staten, er i forslaget til statsbudsjett gjennomført med et betydelig større trekk i rammetilskuddet enn det Molde kommune i dag bruker på området. Det arbeides på sentralt hold med å rette på dette, noe som forhåpentligvis skjer i revidert nasjonalbudsjett til våren. Forskuddsfordeling av skatt gav Molde kommune alene en renteinntekt i 2018 på anslagsvis 0,5 mill. kroner. Det forutsettes i kommunedirektørens skisse til økonomiplan at forskuddsfordeling av skatt blir videreført på samme nivå som i dag etter at staten tar over ansvaret for innkrevningen.
- Omfanget av ressurskrevende tjenester ser fortsatt ut til å være økende med stort press på tjenestene og til de økonomiske rammene som er til disposisjon. På grunn av stort merforbruk over år, er tjenesten i "gamle" Molde kommune gjennomgått og kartlagt av eksternt kompetanse. Potensiale for innsparinger er synliggjort og hentet ut samtidig som tjenesten vokser i antall brukere. Utgiftsøkningen har derfor gjennom 2019 økt mer innsparingene. Eventuelle innsparinger på utgiftssiden kan også i enkelte tilfeller medføre betydelig reduksjon i statlige tilskudd. Målsettingen for 2020 er derfor å skape balanse mellom forbruk og budsjetttramme noe som i seg selv vil bli særdeles utfordrende.
- Moldebadet KF opphører å eksistere som foretak ved årsskiftet. Foretakets rapportering per 2. tertial 2019 viser et prognostisert underskudd for året på 2,4 mill. kroner. Inndekning av dette er det ikke tatt høyde for i budsjetttrammene for 2020. Inndekning av eventuelt underskudd for 2019, i tillegg til å balansere driften av denne enheten innenfor rammen til sektoren for oppvekst, kultur og velferd i 2020, vil bli utfordrende.
- Molde eiendom KF rapporterer per 2. tertial 2019 et prognostisert underskudd for året på 2,8 mill. kroner. Inndekning av dette er det ikke tatt høyde for i budsjetttrammene for 2020 og det forventes at eventuelt underskudd dekkes innenfor foretakets egne budsjetttrammer for 2020.
- Betydelige økninger i investeringsnivået, ikke minst gjennom budsjettrevisjoner i de tre kommunene i 2019, gir betydelige og økende økonomiske utfordringer i planperioden, men påvirker også 2020.
- Integreringstilskuddet som kommunen forventer å motta de kommende årene, er sterkt fallende. Dette innebærer ikke bare reduksjon og nedbemanning ved flyktningstjenesten, men berører i særlig grad voksenopplæringen og skolene. Samtidig finansierer deler av integreringstilskuddet andre utgifter kommunen har, men som ikke er tydelig definert. Andelen av tilskuddet som på denne måten bidrar til å balansere kommunens samlede budsjett for 2020, blir redusert med cirka 3,9 mill. kroner i forhold til 2019. Reduksjonen er sterkt tiltagende i planperioden.

Det som er nevnt over, bare understreker stramheten også i budsjettopplegget for 2020. Det vil bli særdeles viktig å holde igjen og unngå økning i utgifter dersom mulighetene skulle by seg. Budsjettet bygger også på målsetningen om å bygge økonomiske buffere og handlingsrom gjennom avsetning til disposisjonsfond selv om dette ikke oppnås i planperioden.

Driftsinntekter

De såkalte frie inntektene kommunen mottar i form av skatteinntekter og rammetilskudd, er i statsbudsjettet kompensert for forventet lønns- og prisvekst (deflatoren). Det aller meste av kommunens utgifter må justeres minst tilsvarende lønns- og prisveksten. Det er derfor en klar forutsetning at alle inntekter ut over de frie inntektene må justeres tilsvarende. Konsekvensen av ikke å gjøre dette er at prisen på tjenester med videre går ned. Avdelinger, sektorer og foretak forpliktes dermed til å sørge for at nødvendig indeksregulering av inntektene i form av betalingssetninger med videre blir gjennomført.

Driftsinntekter

	Budsjett 2020	Økonomiplan		
		2021	2022	2023
Rammetilskudd	-888 523	-888 999	-888 657	-888 305
Skatteinntekter	-994 365	-994 365	-994 365	-994 365
Økte skatteinntekter	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Eiendomsskatt	-113 020	-112 084	-111 147	-110 227
Integreringstilskudd flyktninger	-62 751	-45 638	-33 809	-32 009
Tilskudd fra havbruksfondet	-7 000	-1 000	-7 000	-1 000
Salg av konsesjonskraft	-19 900	-19 900	-19 900	-19 900
Konsesjonsavgift (inntekt)	-8 367	-8 367	-8 367	-8 367
Rentekompensasjon – Husbanken	-8 622	-8 354	-8 080	-7 795
Reformstøtte	-27 837			
Kalkulatoriske poster	-1 294	-1 780	-1 722	-1 722
Sum driftsinntekter	-2 138 679	-2 087 487	-2 080 047	-2 070 690

Kommentarer til inntekstposter

Rammetilskudd

Les mer om det under [statlige rammebetingelser](#).

Skatteinntekter

Skatteinntektene økes med 7,0 mill. kroner årlig i perioden sammenlignet med det som ligger inne i forslag til statsbudsjett. Nivået på skatteinntektene i statsbudsjettet er basert på historiske tall for den enkelte kommune samt et anslag for de samlede skatteinntektene i 2020. De siste årene har skatteinntektene blitt betydelig større enn det som har vært forutsatt i statsbudsjettene, og hovedårsaken har vært oppgitt til å være tilpasninger til endret utbyttebeskatning og økende sysselsetting. Forslaget til statsbudsjett innebærer i så måte en nedgang i kommunesektorens skatteinntekter sammenlignet med det siste anslaget for 2019. Det forutsettes i budsjettet at en større andel av årets skattevekst videreføres og kommunens skatteinntekter økes med 7,0 mill. kroner. Les mer om det under [statlige rammebetingelser](#).

Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtok i k-sak 42/19 at det ikke skal være eiendomsskatt i Midsund og Sekken i tråd med vedtak i k-sak 34/19. Det vil si en reduksjon i eiendomsskatten med 1,5 mill. kroner hvert år 2020–2023 gitt at det oppnås godkjenning av unntak for eiendomsskatt for øysamfunnene Midsund og Sekken.

Det forutsettes oppkrevd 114,5 mill. kroner i eiendomsskatt i 2020. Dette med bakgrunn i en generell skattesats i tidligere Midsund kommune på 1,0 promille og en skattesats på bolig- og fritidseiendommer på 1,0 promille. Den generelle skattesatsen i tidligere Molde kommune settes til 3,57 promille mens den for bolig- og fritidseiendommer settes til 3,573 promille. I tidligere Nesset kommune, settes den generelle skattesatsen til 6,0 promille mens den for bolig- og fritidseiendommer settes til 3,58 promille. Eiendomsskatten forutsettes harmonisert over en periode på 3 år med like satser på 3,6 promille ved utskrivningen for 2023. Som skattegrunnlag for boligeiendommer, skal skatteetatens formuesverdier benyttes. Fritids-, nærings- og forretningseiendommer må takseres på nytt innen utgangen av juni 2020.

Endringene i eiendomsskatten for nærings- og forretningseiendom, som innebar at maskiner/utstyr ble tatt ut av takstgrunnlaget, er innarbeidet i inntektsanslaget for den kommende planperioden. Endringen medfører et inntektsbortfall som skal fordeles over 7 år første gang i 2019.

Integreringstilskudd flyktninger

Kommunestyret forutsetter et bredt samarbeid mellom ulike kommunale virksomheter ved bosetting av nye flyktninger. Sentrale aktører i dette arbeidet er Molde eiendom KF, Molde voksenopplæringscenter, skolene, barnehagene, sosialtjenesten NAV, helsetjenesten og barneverntjenesten. Inntektene i planperioden reduseres betydelig grunnet lavere antall bosatte samtidig som tidligere bosatte etter hvert faller ut av tilskuddsordningen. I budsjettet for 2020 er det forutsatt at kommunens samlede utgifter til bosetting og integrering av flyktninger på flyktingtjenesten er 9,1 mill. kroner mindre enn integreringstilskuddet. Beløpet reduseres i planperioden og vil i 2023 være redusert til 4,6 mill. kroner. Disse midlene dekker utgifter ute i ulike sektorer knyttet til flyktingene som ikke dekkes gjennom refusjoner fra flyktingtjenesten. De største utgiftene til integrering av flyktninger må tilskrives mottaksårene, mens de siste årene av integreringsperioden på 5 år kan gi et positivt økonomisk bidrag.

Tilskudd fra havbruksfondet

Kommunene Midsund, Molde og Nesset mottok i 2018 og 2019 henholdsvis 14,2 mill. kroner og 1,1 mill. kroner fra havbruksfondet. Samlede utbetalinger til landets kommuner og fylkeskommuner var i årene 2018 og 2019 på henholdsvis 2,7 mrd. kroner og 450 mill.

kroner. I forslaget til statsbudsjett for 2020, er det ikke tatt stilling til størrelsen på utbetalingen i 2020. Regjeringen vil komme tilbake til dette i revidert nasjonalbudsjett til våren. Det knytter seg derfor stor usikkerhet til beløpet på 7,0 mill. kroner som er inntektsanslaget i kommunens budsjett for 2020. Det forventes utbetalinger fra havbruksfondet hvert annet år.

Salg av konsesjonskraft

Kommunestyret vedtok i k-sak 42/19 økning i konsesjonskraft-inntekter på 3,0 mill. kroner hvert år 2020-2023.

Dagens Nesset kommune har årlig 85,72 GWh til disposisjon. Kommunen har ikke klart å disponere alt dette gjennom eget forbruk eller gjennom videresalg. Det er dermed inngått en avtale med Møre og Romsdal fylkeskommune for perioden 1. januar 2018 til 31. desember 2019 hvor Nesset kommune disponerer 58,18 GWh og fylkeskommunen det resterende. Det forventes at nye Molde kommune klarer å disponere all konsesjonskraften (85,72 GWh) gjennom eget forbruk og videresalg fra 2020. Priselementet eller gjennomsnittlig overskudd per kWh har variert mye over tid. Det er derfor knyttet usikkerhet til hva konsesjonskraftsinntektene vil bli i 2020 og årene fremover.

Konsesjonsavgift

Konsesjonsavgiften gjelder 3 konsesjoner i tidligere Nesset kommune. Avgiften blir justert hvert 5. år, det vil si i 2019 for konsesjoner gitt etter 10. april 1959 og i 2020 for konsesjoner gitt før 1959. Hvor mye dette utgjør, blir ikke kjent før i desember samme året. Konsesjonsavgiftene for året kommer inn på kommunens bankkonto den 31. desember.

Rentekompensasjon - Husbanken

Det er kompensasjon av renter på ulike investeringer innenfor områdene skoleanlegg, omsorgsboliger og omsorgssenterplasser samt til kirkebygg. Renten som kompenseres tilsvarer renter for et serielån i Husbanken med 20 års løpetid med den til enhver tid gjeldende flytende renten.

Reformstøtte

Reformstøtten går til alle sammenslåtte kommuner med vedtak i reformperioden. Støtten er differensiert etter innbyggertall. Utbetalingen blir gitt uten ytterligere søknad fra kommunene, og utbetales på tidspunktet for sammenslåingen til den nye kommunen.

Kalkulatoriske poster

Kalkulatoriske poster er den delen av kommunens finanskostnader som belastes enhetene på de selvfinansierende områdene (parkering, bibliotek med videre). Disse budsjetteres som driftskostnader på enhetene og inntekter i driftsbalansen sentralt. Kostnadene er i hovedsak budsjettmessig justert etter eksisterende rentenivå.

Driftsutgifter

Driftsutgiftene består av budsjettammer til avdelinger og sektorer, overføring til foretak og kirkelig fellesråd samt to poster eller områder med fellesutgifter. Driftsutgiftene i Molde kommune er budsjettet til 2 051,2 mill. kroner i 2020. De vil bli redusert i perioden ned til 2 011,1 mill. kroner i 2023. Det er en reduksjon på 39,9 mill. kroner eller 1,9 pst. Grunnen til reduksjonen er budsjetterte rammetrekk gjennom økonomiplanperioden.

	Budsjett 2020	Økonomiplan		
		2021	2022	2023
Netto driftsutgifter fordelt på avdelinger og sektorer	1 902 388	1 861 341	1 842 242	1 841 493
Overføring Molde eiendom KF	178 567	188 856	197 103	201 409
Overføring Molde kirkelige fellesråd	19 487	17 483	17 479	17 475
Diverse fellesutgifter og -inntekter	-4 731	-4 693	-4 654	-4 616
Pensjon	-44 533	-44 533	-44 533	-44 533
Driftsutgifter	2 051 177	2 018 454	2 007 637	2 011 228

Netto driftsutgifter fordelt på avdelinger og sektorer

Netto driftsutgifter eller netto ramme fordelt til avdelinger og sektorer er budsjettet til 1 902,2 mill. kroner i 2020. Nettoramme blir redusert årlig i økonomiplanperioden og blir samlet sett på 1 841,3 mill. kroner i 2023. Dette tilsvarer en reduksjon på 60,9 mill. kroner eller 3,2 pst.

Årsaken til nedgangen er først og fremst rammereduksjoner for å oppnå nødvendig balanse i økonomiplanperioden. Reduksjon i integreringstilskuddet, som følge av at færre flyktninger blir bosatt i kommunen, bidrar også til reduksjonen.

Se oversikt under [fordeling av driftsrammer](#).

Overføring Molde eiendom KF

Molde eiendom KF er kommunens eiendomsforetak. Foretaket forvalter kommunens eiendommer. Utgifter til drift og forvaltning av utleieboliger er forutsatt finansiert gjennom husleieinntektene til foretaket. For formålsbygg, som foretaket drifter for kommunen, er det nødvendig med en egen driftsramme eller overføring. Foretakets særbudsjett skal være basert på rammen eller overføring gitt i kommunens budsjett.

I tillegg til at overføringen består av midler til å finansiere driften i foretaket knyttet til formålsbygg, skal denne også dekke konserninterne renter og avdrag på formålsbyggene. Renter og avdrag knyttet til bygg som Molde eiendom KF har ansvaret for, skal føres i foretakets regnskap. Molde kommune skal dekke alle utgifter til formålsbygg og må da overføre ramme til å dekke også renter og avdrag knyttet til formålsbygg. Dette betales tilbake til Molde kommune som igjen betaler renter og avdrag for konsernet i sitt regnskap.

Rundt halvparten av rammen er knyttet til renter og avdrag på formålsbygg. Renter og avdrag til formålsbygg vil øke med 23,5 mill. kroner i perioden. Overføringen til foretaket øker med 22,8 mill. kroner i perioden.

[Les mer om overføringen til Molde eiendom KF.](#)

Overføring Molde kirkelige fellesråd

Molde kommune overfører midler til å finansiere driften av Molde kirkelige fellesråd. Dette er et kommunalt finansieringsansvar. Overføringen er på 19,5 mill. kroner. For resten av perioden er overføringen på 17,5 mill. kroner. Det er lagt inn ytre vedlikehold av Molde domkirke på 2,0 mill. kroner i 2020. Dette er trukket ut fra 2021. Molde kirkelige fellesråd har varslet at det vil være behov for ytre vedlikehold av én kirke i året fremover, men det er ikke lagt inn i de tre siste årene i denne økonomiplanperioden. Det vil måtte tas opp i budsjett for 2021 når planene for vedlikehold foreligger.

[Les mer om overføringen til Molde kirkelige fellesråd.](#)

Diverse fellesutgifter og -inntekter

Enkelte fellesutgifter og -inntekter er det ikke naturlig å plassere hos en avdeling, sektor eller foretak. Det er derfor laget et eget område der diverse fellesutgifter og -inntekter føres. Det er budsjettert med en netto inntekt på 4,7 til 4,6 mill. kroner årlig på dette området i økonomiplanperioden.

Pensjon

For utgifter til pensjon er det opprettet et eget budsjettansvar. Denne posten består av fellesutgifter knyttet til pensjon, blant annet AFP (avtalefestet pensjon). Det er fornuftig at fellesutgifter til pensjon er skilt ut som eget ansvar og ikke inngår i det generelle fellesansvaret da det ofte kan ha betydning for regnskapsresultatet.

I tillegg til fellesutgifter benyttes dette ansvaret til å håndtere endringer i kommunens pensjonskostnad. I utgangspunktet er det lagt inn i budsjettet til alle avdelinger og sektorer en pensjonskostnad på 15,2 pst. for medlemmer i Molde kommunale pensjonskasse. Samme sats er brukt for sykepleierne, som fortsatt er pliktige medlemmer i KLP. For lærere som er tilsluttet Statens pensjonskasse er det budsjettert med 11,2 pst. i pensjonskostnad. Disse satsene er litt for høye per nå. Det betyr at pensjonskostnader ute i tjenesteproduksjonen og stabsavdelinger summerer seg til å bli høyere enn samlet pensjonskostnad og dette må da balanseres på fellesansvaret for pensjon. Det er årsaken til at dette budsjettansvaret bidrar med en netto inntekt på 44,5 mill. kroner per år.

Det er fornuftig å holde en stabil prosent ute hos avdelinger og sektorer, men det er planlagt å se på om det er fornuftig å redusere prosentsatsene for å minske avviket mellom pensjonskostnad ført ute på sektorene og avdelingene og kommunens samlede pensjonskostnad.

Utgangspunktet for budsjettert beløp, er pensjonskostnaden i 2019. Videre er det i forslag til statsbudsjett forutsatt at kommunenes pensjonskostnader, utover det som blir dekt av lønns- og prisveksten, vil bli redusert med 450 mill. kroner i 2020. Molde kommunes andel av dette er anslått til 2,7 mill. kroner i redusert pensjonskostnad i 2020.

Videre er det budsjettert med utgifter til AFP på 6,8 mill. kroner. Dette er basert på de utgiftene de tre kommunene forventer for 2019.

En stor utgiftspost på dette budsjettansvaret er amortisering av tidligere års premieavvik. Det skyldes at pensjonspremien som har blitt innbetalt, har vært klart større enn pensjonskostnaden som har vært regnskapsført. Premieavviket har ennå ikke hatt resultateffekt, men vil få det over årlig amortisering.

Konvertering til nye Molde kommune

	Budsjett 2020	Økonomiplan		
		2021	2022	2023
Reduksjon pensjonskostnad i revidert budsjett 2019 - videreføres i planperioden	-37 555	-37 555	-37 555	-37 555
Konsekvens av innbetaling av egenkapitaltilskudd	-11 132	-11 132	-11 132	-11 132
Forventet reduksjon i pensjonskostnad i 2020 på 400 mill. kroner for primærkommunene ut over det som dekkes av den kommunale deflatoren	-2 693	-2 693	-2 693	-2 693
Reduksjon pensjonskostnad	-51 380	-51 380	-51 380	-51 380
Avtalefestet pensjon	6 847	6 847	6 847	6 847
Reduksjon pensjonskostnad fellesområdet	-44 533	-44 533	-44 533	-44 533

Finanstransaksjoner

	Budsjett 2020	Økonomiplan		
		2021	2022	2023
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	-12 370	-16 211	-16 173	-16 134
Aksjeutbytte Istad AS	-6 000	-5 500	-5 800	-6 500
Aksjeutbytte Nettet kraft AS	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
K-sak 34/19 - salgsgvinst Nettet Kraft	-2 650	-2 650	-2 650	-2 650
Konserninterne renteinntekter	-61 107	-66 860	-69 850	-71 135
Mottatte konserninterne avdrag	-95 524	-105 316	-114 335	-121 005
Sum finansinntekter	-180 651	-199 537	-211 808	-220 424
Finansutgifter				
Avdrag	166 263	182 131	192 229	201 517
Renteutgifter	94 195	100 393	103 808	105 284
Sum finansutgifter	260 458	282 524	296 037	306 801
Sum finanstransaksjoner	79 807	82 987	84 229	86 377

Finansinntekter

Kommunestyret vedtok i sak 42/19 salgsgvinst Nettet Kraft med 2,65 mill. kroner hvert år 2020-2023.

Finansinntektene er på 178,0 mill. kroner i 2020. Disse øker til 217,8 mill. kroner i 2023. Dette skyldes først og fremst en økning i konserninterne renteinntekter og mottak av konserninterne avdrag. Dette er avdrag og renter som de to kommunale foretakene betaler til morselskapet som tar opp alle lån til foretak og seg selv.

Renteinntekter og utbytte

Dette er diverse renteinntekter i kommunen på bankinnskudd og diverse kreditter og avtaler. Det er budsjettert med en inntekt på 12,4 mill. kroner i 2020. Denne øker noe i 2021 og ut perioden.

Aksjeutbytte Istad AS

I årets generalforsamling i Istad AS, ble det vedtatt å dele ut 21,7 mill. kroner i utbytte med bakgrunn i selskapets regnskapsresultat for 2018. Som aksjeeier mottok Molde kommune 7,4 mill. kroner i utbytte. Generalforsamlingen i Istad AS vedtok i 2019 en egen utbyttepolitikk for selskapet for de kommende 4 årene. Denne ligger til grunn for budsjetterte inntekter i planperioden.

Aksjeutbytte Nettet kraft AS

Utbyttet Nettet kommune har mottatt som eneeier av Nettet kraft AS har over år hatt store variasjoner. I perioden 2006-2018 budsjetterte kommunen med et utbytte på gjennomsnittlig 3,7 mill. kroner mens faktisk utbetalt utbytte i snitt var 2,6 mill. kroner. Årlig

utbytte på 3,0 mill. kroner, som nå er lagt i budsjettet, samsvarer med Nesset kommunes forutsetninger i sin økonomiplan for perioden 2019–2022.

Konserninterne renteinntekter

Molde kommune tar opp lån til investeringer i eget budsjett, samt lån til investeringer i Molde eiendom KF og Molde vann og avløp KF. Deretter blir det gitt konserninterne utlån fra Molde kommune til foretakene. Molde kommune operer dermed som en bank for foretakene som utgiftsfører sine renteutgifter og betaler disse til Molde kommune som konserninterne renter.

De konserninterne renteinntektene i Molde kommune øker i perioden som følge av nye lånefinansierte investeringer i foretakene.

Mottatte konserninterne avdrag

På samme måte som konserninterne renter, betaler foretakene avdrag til Molde kommune som har tatt opp lånene for foretakene. Også dette beløpet øker klart i perioden og det skyldes at lånefinansiering av investeringer klart overgår årlige betalte avdrag.

Finansutgifter

Finansutgiftene er knyttet til samlet låneopptak i Molde kommune. I dette inngår lån tatt opp til videreutlån til foretak. Finansutgiftene øker fra 260,5 mill. kroner til 306,8 mill. kroner i perioden. Økningen skyldes alene økt låneopptak til finansiering av investeringer.

Avdrag

Avdragene her viser avdragene til Molde kommune som konsern. Det vil si avdrag knyttet til lån tatt opp i Molde kommune, Molde eiendom KF og Molde vann og avløp KF. Siden Molde kommune tar opp lån også til konserninterne utlån til foretak, må avdrag på disse lånene belastes i Molde kommunes budsjett og regnskap. Avdragene her må ses i sammenheng med mottatte konserninterne avdrag og overføring til Molde eiendom KF for å dekke renter og avdrag knyttet til formålsbygg.

Avdragene for konsernet øker fra 166,3 til 201,5 mill. kroner. Det skyldes en økning i lånegjelden i perioden.

Renteutgifter

Renteutgiftene her er knyttet til samtlige lån tatt opp av Molde kommune og må derfor ses i sammenheng med konserninterne renteinntekter og ramme til Molde eiendom KF til finansiering av konserninterne renteutgifter.

Renteutgiftene øker fra 94,2 til 105,3 mill. kroner i perioden. Det er her lagt til grunn en rentesats på 2,0 pst. i hele perioden. Økningen i renteutgifter skyldes alene økt lånegjeld i perioden.

Avsetning og bruk av fond

	Budsjett 2020	Økonomiplan		
		2021	2022	2023
Bruk av fond	-123	-21 771	-19 636	-34 733
Avsetning bundne fond - Kraftfondet	7 817	7 817	7 817	7 817
Sum avsetning og bruk av fond	7 694	-13 954	-11 819	-26 916

Bruk av fond

For å balansere årene 2020–2023 er det nødvendig å bruke av disposisjonsfondet. Det er ikke store beløpet i 2020, men det er behov for rundt 20 mill. kroner i 2021 og 2022. I 2023 må det benyttes 34,7 mill. kroner av fondet. Det betyr at den økonomiske balansen svekkes gjennom økonomiplanperioden og at det må benyttes fond for å skape balanse for alle fire årene.

Avsetning til bundne fond – Kraftfondet

Kommunestyret vedtok i sak 42/19 økt ramme til kommunedelsutvalget Nesset med 4,0 mill. kroner hvert år 2020–2023.

Det er budsjettet med en inntekt på knappe 8,4 mill. kroner i konsesjonsavgift årlig i økonomiplanperioden. Den delen som ikke går til å dekke renter og avdrag på gjennomførte investeringsprosjekt i gamle Nesset kommune, blir satt av til bundne fond (Kraftfondet) og skal disponeres av Kraftfondet.

